

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

- 245 Κι ως την εκράξαν, κ' είπασι, πως θέ' να τση μιλήσου',
σύρνει φωνή λυπητερή, και λέγει· «Ω γης, βουλήσου,
και χώνεψε τα μέλη μου, πριχού έρθουσι τα γέρα,
κ' έτοιους θανάτους δεν μπορώ να παίρνω νύκτα-μέρα!»

ΠΟΙΗΤΗΣ

- 250 Κι ώστε να πάγει εις του Κυρού, και τα εγνοιανά να μάθει,
ήπεσε κ' ελιγώθηκε, κ' η δύναμή τση εχάθη.
Ετρέμασι τα πόδια τση, κ' εις κάθε ζάλο επιάνε
τη Νένα, κ' εβουηθάτονε, κ' οι δυό στου Ρήγα πάνε.
Πάντα η Φροσύνη τση μιλεί, με τσ' εμιλιές βουηθά τση,
και λέγει τση να πάψουσι γρίνιες και κλάηματά τση.
255 Και του Κυρού τση απιλογία φρόνιμην ας του δώσει,
και τα χωσμένα τση καρδιάς ας τα σκεπάσει η γνώση.
Γιατί κι ο Κύκλος του Καιρού ανεβοκατεβαίνει,
κ' η φρονιμάδα είναι γιατρός, και κάθε ανάγκη γιαίνει.

- 260 Σαν παρασυνήφερε, μέσα τση λογαριάζει,
κ' εκείνον, οπού θέ' να πει, πρωτύτερα λογιάζει.
Ήδειξε την πασίχαρη, στην κάμεράν τως μπαίνει,
βρίσκει κοντά στον Κύρην τση τη Μάναν καθισμένη.

Πασίχαρος ο Βασιλιός αρχίζει και μιλεί τση,
με σπλάχνος και γλυκότητα, να δει την όρεξή τση.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΡΗΓΑΣ

- 265 Λέγει τση: «Θυγατέρα μου, από την ώρα κείνη,
που εφανερώθηκες στη γην, η έγνοια σου με κρίνει.
Κι ο λογισμός σου, Μάνα μου, πάντα'ναι μετά μένα,
να σε τιμήσω, και να δω κληρονομιά από σένα.
Ολίγον κόπο έχει ο Γονής τέκνο να φανερώσει,
270 μα να το κάμει τσ' ηλικιάς, και πράξεις να του δώσει,
σ' τόπο μεγάλον και ψηλόν και πλούσο να το βάλει,
είναι, οπού φέρνουν του Κυρού κόπον πολύν και ζάλη.
Και μέρα-νύκτα ο λογισμός ετούτος τον-ε κρίνει,
το τέκνο να'ναι φρόνιμον, και πλούσο ν' απομείνει.
275 Κι απάνω σ' όλα την τιμή να μην την-ε δολώσει,
και τω' γονέω' μαχαιριάν αγιάτρευτη να δώσει.
- »Σήμερο με τη Μάνα σου πολλή χαράν επήρα,
γιατί θωρούμεν το κ' οι δυό, πως είσαι καλομοίρα.
'Πειδή κι απ' του Βυζάντιου το Ρήγα το μεγάλο,
280 συμπεθεριό εμηνύθη μου, να κάμω δίχως άλλο.
Να πάρεις, Θυγατέρα μου, άντρα σου τον υ-Γιόν του,
ν' αποφεντέψετε κ' οι δυό τα πλούτη και το βιόν του,
εκείνον τον χρουσόν αιτόν, που βρέθηκε καλή ώρα,
όντε με τόσες Αφεντιές εμπήκε μες στη Χώρα.
285 Κι απόσταν τότες μες στο νουν το'βαλα για το Γάμο,
και να γυρέψω και να δω Γαμπρό να τον-ε κάμω.
Εκείνος είναι, οπού'τρεξε πλιά'μορφα το κοντάρι,
και τον Ανθόν εκέρδεσε με της αντρείας τη χάρη.
Δε λέγω τσ' άλλες του ομορφιές, οπού για 'δά τσ' αφήνω,
290 που όλα τα μάτια του λαού ήσυρε μετά κείνο'.
Θυμήσου πόσην ομορφιάν είχε, και πόσα κάλλη,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

κ' ίντα έπαινον του δώκασι όλοι, μικροί-μεγάλοι.

Κάμε, λοιπόν, καλή καρδιάν, και μετά μας το χαίρου,
και του Ρηγός απόφαση να δώσω ταχύτερου.

- 295 Για να'ρθει ο Γιός του να σε δει, σα θέλει να σε πάρει,
να σμίξετε, γιατί εις εσέ-ν είν' όλα μας τα θάρρη.
Τον Κύρην και τη Μάνα σου με τέκνα ν' αναστέσεις,
με την ευχή μου ό,τι κοπιώ και κάνω να κερδέσεις.»

ΠΟΙΗΤΗΣ

- 300 Την ώραν, οπού τση μιλεί Κύρης και Μάνα αντάμι,
το πρόσωπο αποχλόμιανε, κ' ήτρεμε σαν καλάμι.
Κ' εγρίκα μιά χέρα κρυγιά να σφίγγει την καρδιάν τση,
όση ώραν οπού ο Κύρης της τσ' εμίλειε την παντρειάν τση.
Εκείνος, ωσάν φρόνιμος, εξόμπλιαζε κ' εθώρει,
μέσα του λέγει: «Λογισμόν κακό θέ' να'χει η Κόρη».
- 305 Πούρι ήστεκε κι ανίμενεν απιλογιά να δώσει
στο γάμον, οπού τσ' ήλεγε, πως θέ' να ξετελειώσει.

Ωσάν τσ' απομιλήσασιν, ομπρός τως γονατίζει
με τάξιν και κλιτότητα, κ' έτοιας λογής αρχίζει

ΑΡΕΤΟΥΣΑ

- 310 «Γονέοι, οπού μ' εσπείρετε, κι από τα κόκκαλά σας
επήρα, κι απ' το αίμα σας, κι από την αναπνιά σας,
έχω κανάκια σπλαχνικά, Κύρη μου και Μητέρα,
οπού λιγώνομαι να δω, να ξημερώσει η μέρα,
να'ρθω να σας αγκαλιαστώ, να βρίσκομαι κοντά σας,
να σας βουηθώ σ' τσ' ανημποριές, κ' εδά στα γερατειά σας.
- 315 Κι ώρα λιγάκι αν-ε διαβεί, λιγάκι αν-ε περάσει,

να μη σας δω, τρέμει η καρδιά, και το κορμί σπαράσσει.
Και πράμα ν' ανημπόρετο, και πώς να το θελήσω,
έτοιους Γονέους ακριβούς οπίσω μου ν' αφήσω;
Μα θέλω να'μαι μετά σας χειμώνα-καλοκαίρι,
320 ποτέ να μην ξενιτευτώ, να πάγω σ' άλλα μέρη.
Κ' ερίζωσεν ο λογισμός ετούτος στην καρδιά μου,
να μη σας αποχωριστώ, κομμάτια κι α' με κάμου'.
Τα τέκνα, όντε φανερωθούν, θαράπαψιν κι ολπίδα
παίρνου' οι γονέοι, και χαίρουνται, κληρονομιάν πως είδα'.
325 Τούτη η ολπίδα κ' η χαρά απ' άλλο δεν κινάται,
παρ' από μιάν παρηγοριάν, σπού ο Γονής θυμάται,
πως ήρεν εις τα γερατειά θάρρος κι ακουμπιστήρι,
βλεπάτορα σ' τσ' ανημποριές, στο πράμα νοικοκύρη.

Γ. Π. Σαββίδης επιμ., *Ποίημα ερωτικόν λεγόμενον Ερωτόκριτος*, Ερμής, Αθήνα 1998.